

PUPUN KIRJAVINKKAUS JOKIOISTEN KIRJASTOSSA 2020

Monilukutaitoa sanataiteella
Lahden AKE-alueen
AVI:n kehittämishanke vuosille
2019-2020

HANKKEESSA

- ❖ kohderyhmänä lapset, Pupun kirjavinkkauksessa varhaiskasvatusryhmät
- ❖ tavoitteena tuoda sanataide osaksi lastenkirjastotyötä: sanataide ja toiminnalliset lukemaan innostamisen menetelmät osaksi kirjaston vakiintunutta toimintaa
- ❖ syntyneiden ideoiden ja toteutusten helppo kopioiminen

PUPUN KIRJAVINKKAUS 3–6-VUOTIAIDEN VARHAISKASVATUSRYHMILLE

Draamavinkkauksen keinoin tutustutaan kirjaston monipuoliseen kirjatarjontaan ja pohditaan ystävyyttä. Tässä draamavinkkauksessa vinkkari eläytyy esittämänsä hahmon odotuksiin, kokemuksiin, ennakkoluuloihin ja tunteisiin esitellessään kirjoja. Hahmo voisi olla mikä tahansa eläin tai kuviteltu hahmo.

Kirjastopupu miettii, millainen pupu hän oikein onkaan, ja millaisia puput ylipäätään ovat. Pupu on kulkeutunut kirjastoon etsimään vastausta. Kirjastossa hän tutustuu pupuaiheisiin kirjoihin, eikä haluaisi kuulla ketuista, karhuista, siileistä eikä mistään muusta. Vain ja ainoastaan puput kiinnostavat! Vaan kuinka kirjastossa käykään?

”Pupu on maailman tärkein ja kiinnostavin aihe. Kertovatko nämä kaikki kirjat pupuista?”

TEHTÄVÄT

PUPULLE NIMI

Keksitään Kirjastopupulle yhdessä sopiva nimi. Pupu kirjoittaa muistiin ehdotetut nimet ja valitsee niistä itselleen sopivan.

HOPPELI HOPP

Runokirjana Kirsi Kunnaksen Tiitiäisen runolelu. Kirjastopupu lukee lapsille Hoppeli hopp -runon. Lapsia pyydetään nousemaan ylös ja kuuntelemaan tarkasti, kun luetaan runo uudestaan. Hypitään Hoppeli hopp –kohdissa.

KIRJASTOPUPUN OMA RUNO

Kirjastopupu on alkanut haaveilla omasta runosta. Yhdessä lapsiryhmän kanssa hän kerää pupulle sopivia sanoja Runoselfien kaavan mukaisesti (kirjasta Runomatkaopas). Kaikki ehdotetut sanat kirjoitetaan muistiin, Kirjastopupu valitsee niistä mieleisimmät ja lukee valmiin runon lapsille. Lopuksi ryhmä saa mukaansa runoselfien kaavan.

Sateenkaari - Kinnon kumpu
 pupu
 Rakkauspupu
 sydänpupu
 kivapupu
 Ihonapupu
 puupupu
 Pintelipupu
 Saper-pu
Ylös sarvipupu

Runoselfie

.....

Pussaus -
 pupu

Ilmanen - Kotko -
 pulli - venho

Runomatkopuu (2019)

SELFIEIN VOI laatia kirjoittamalla! Tämä on helpoin runotehtävä ikinä!

Ohjeista lapsia kirjoittamaan ensimmäinen mieleensä tuleva sana täydennettäviin kohtiin.

- 1) Lempikukkasi.....
 Sateenkaari kukka, sydän kukka
 pupukukka, kimmalle kukka, minikukka
- 2) Lempivärisi.....
 pinkki, vaaleanpunainen, valkoinen
 sininen
- 3) Suomen kielen kaunein sana.....
 ilo, rakkaus, sydän kätö
- 4) Suomen kielen rumin sana.....
 pussaus, "pöyhä onnee voen", sateenkaari
 viha, tuhmi, idiootti, inhota
- 5) Toiveammatti.....
 itku, senkin rokoite, ihon -
 paron nuppesy, ihon -
 pussaus, ihonapupu
- 6) Mieleen tuleva adjektiivi.....
 tosi pehmeä / ihon
 rakkaalle, iudempupu, maaleri
 pelkkipuu
- 7) Vuodenaika.....
 syksy, koki, kovat talvi

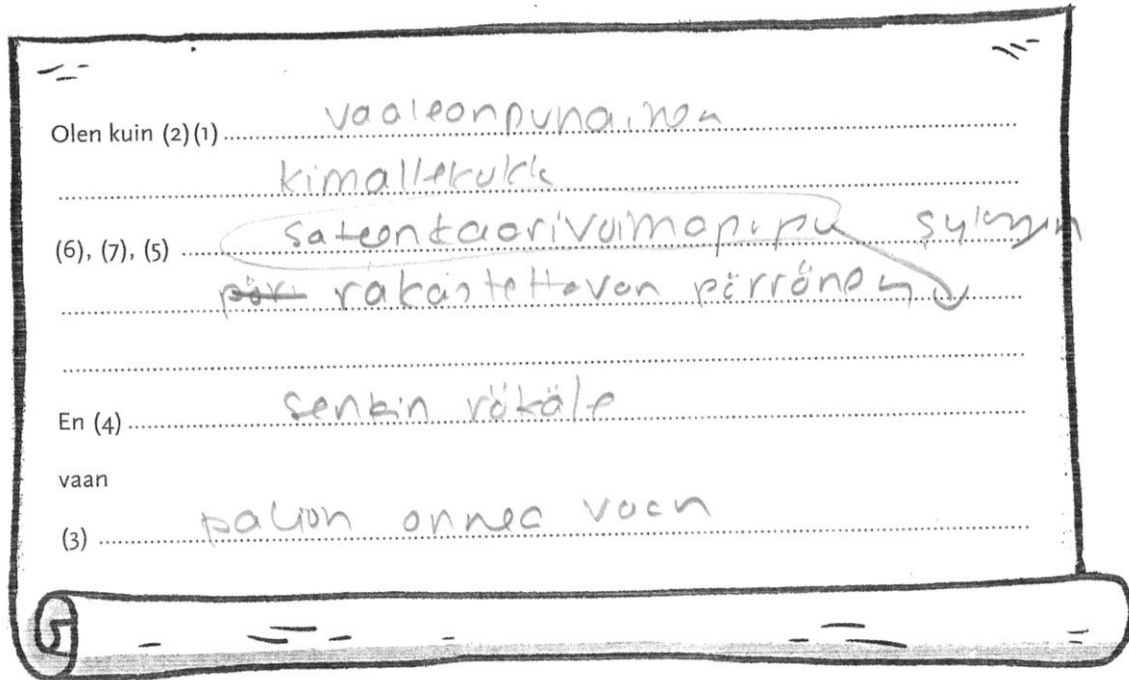
eni-
 cerni,
 pernein
 pupu
peroney

Sateenkaari-
 voimepupu

Ohjeista lapsia sijoittamaan täydennettäviin kohtiin kirjoittamansa sanat oheiseen runokaavaan, jossa numerot osoittavat, mikä sana heidän tulee kuhunkin kohtaan poimia listastaan. Sanoja saa taivuttaa.

Kruunupupu
 pintelipupu

partonen-
 viljo

#monilukutaitoasanataiteellahanke

Louna-KIRJASTOT
JOKIOISTEN KIRJASTO

SATURUNO

Yksisarvispupusta

Olen kuin vaaleanpunainen
kimallekukka,
rakastettavan pörröinen
syksyn sateenkaarivoimapupu.
En senkin rökäle,
vaan Paljon onnea vaan.

Teerimäen Talitinttien Ponit-eskarit
Pupun vieraana Jokioisten kirjastossa 5.10.2020

PUPUN KIRJAVINKKAUS

KITOS PUPULLE 18.9.2020!
TOIVOO KUKKA-ESKARIT
(TALITINTIT TEERIMÄN)

SATURUNO Yksisarvispupusta

Olen kuin vaaleanpunainen
kimallekukka,
rakastettavan pörröinen
syksyn sateenkaarivoimapupu.
En senkin rökäle,
vaan Paljon onnea vaan.

#monihukaritoasamatiteelliahanke

leuna-KIRJASTOT
JOKIOISTEN KIRJASTO

Teerimäen Talitinttien Ponit-eskarit
Pupun vieraana Jokioisten kirjastossa 5.10.2020

Louna-KIRJASTOT

KIRJASTOPUPUN KAVERI

Taikuripupu

MITÄ SE TAIKOO?

Mäntypuiston
päiväkodin
Neulasten ajatuksia
Taikuripupusta

Mikä sen nimi on?

Kilikili, Pomppelituoli,
Kukkalinna, Pomppeli,
Pekka Töpöhäntä,
Rusettipupu

Missä se asuu?

Sängyssä, meillä, meillä
päiväkodissa, kirjastossa, metsässä,
jonkun kirjastotäidin talossa

Mitä se taikoo?

Porkkanoita, pentupupuja, leluja, lintuja,
pentukoiria, viittoja, vaatteita, numeroita, pupuja

#monilukutaitoasanataiteellahanke
Jokioisten kirjasto, 2020

Tavoitteiden toteutuminen?

kohderyhmänä lapset, Pupun kirjavinkkauksessa varhaiskasvatusryhmät

- 14 ryhmää Jokioisissa ja Humppilassa

- ❖ tavoitteena tuoda sanataide osaksi lastenkirjastotyötä: sanataide ja toiminnalliset lukemaan innostamisen menetelmät osaksi kirjaston vakiintunutta toimintaa
- ❖ syntyneiden ideoiden ja toteutusten helppo kopioiminen

Monilukutaitoa sanataiteella –hankkeen materiaalipankki

<https://lahdenake.fi/kehittaminen/kehittamishankkeet/monilukutaitoa-sanataiteella-%e2%80%91hanke-2019-2020/>

[\(https://akeutiset.wordpress.com/vertaisoppiminen/monilukutaitoa-sanataiteella-materiaalipankki/\)](https://akeutiset.wordpress.com/vertaisoppiminen/monilukutaitoa-sanataiteella-materiaalipankki/)

Jokioisten kunnankirjasto jokioisten.kirjasto@jokioinen.fi

Pauliina Hartikainen pauliina.hartikainen@jokioinen.fi

<https://louna.finna.fi/>

JUOLAHTIKO MIELEEN JA OLISKO KIVAA?

- ❖ Päätä/päättäkää kohderyhmä ja tavoite
- ❖ Mieti, soveltuuko suunniteltu ohjelma kirjaston tarjontaan (suunnitelmallisuus, vuosikello)
- ❖ Muista resurssit: onko tälle varattu työaika, onko tämä oma juttu, onko tämä yhteinen juttu, onko itsellä/muilla mahdollista venyä ja joustaa, vaatiiko materiaalia, aikaa ja osaamista rakentamiseen, kirjoittamiseen, kokoamiseen, yhteydenpitoon, markkinointiin, kuvaamiseen
- ❖ Pitäisikö sanoa ei?
- ❖ Tutki ja selaile ideakonsepteja, keräile omaa työkalupakkia
- ❖ Avaa kirjoja, selaile, lue itseksesi, lue ääneen
- ❖ Haahuile (= hyllytä, järjestele, muovita, kävele tilassa, kokeile uutta asentoa)
- ❖ Pallottele ideaa työkavereiden kanssa
- ❖ Päätä perusidea, juoni, toiminnallisuus, ryhmäkoko, kesto
- ❖ Suunnittele tehtävien määrä, vaihtelevuus, osallisuus, leikki, liike
- ❖ Tee käsikirjoitus, suunnittele ajankäyttö
- ❖ Luovi ryhmätilanteessa, heittäydy, kuuntele
- ❖ ”Varaudu pomppimaan muutama extrapomppu.”
- ❖ Muokkaa ohjelmaa tarvittaessa seuraavaa ryhmää ajatellen
- ❖ Kirjoita toteutus ja kehittämis ehdotukset itsellesi ja muille ylös
- ❖ Yhteistyö 😊